

Araştırma Makalesi

Dil ve Konuşma Terapisi Öğrencilerinin Sürekli Eğitim Kursları Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi: Tek Üniversite Örnekleme

Süheylanur Sal İşleyen¹, Asena Durna², Kutay Şıklar³

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada Dil ve Konuşma Terapisi lisans bölümü öğrencilerinin mesleki alanda gerçekleşen sürekli eğitim kurslarına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırma örneklemini, İstinye Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi bölümü lisans programında eğitim almakta olan 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada kullanılan anket Google Formlar aracılığı ile çevrim içi olarak oluşturulmuştur. Anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümünde katılımcıların cinsiyeti, yaşı, eğitim düzeyi, daha önce sürekli eğitim kursuna katılma durumu, eğitimleri hangi yöntemle aldıkları gibi çoktan seçmeli sorular yer almaktadır. İkinci bölümü ise 5'li Likert tipindedir ve sürekli eğitim kurslarının gerekliliği, mesleki gelişime katkıda bulunup bulunmadığı, kurslara erişimin kolaylığı, eğitimlerin yararlı olup olmadığı, Türkiye'deki kursların yeterli bulunup bulunmadığı, eğitimlerin vakaları değerlendirmede ve terapi sürecinde yardımcı olup olmadığı gibi konuları içeren 12 soru yer almaktadır. Katılımcıların ankete vermiş oldukları yanıtlar betimsel olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların çoğunluğunun sürekli eğitim kurslarına katıldığı, aldıkları sürekli eğitim kurslarının genellikle çevrim içi olduğu, almak istedikleri sürekli eğitim kurslarını çalışmayı düşündükleri alanlarda seçtikleri görülmüştür. Ayrıca katılımcılar sürekli eğitim kurslarının gerekli olduğunu ifade etmiş ve mesleki eğitim süreçlerine katkıda bulunduğunu belirtmiştir. Ancak çevrim içi olarak verilen sürekli eğitim kurslarını yeterli bulma konusunda kararsız oldukları görülmüştür. Ek olarak, sürekli eğitim kurslarının genellikle tek bir ilde olduğunu düşünmektedirler. Bununla birlikte katılımcıların kursların ücretlerini yüksek buldukları, ücretlendirmeleri düşük olan kursları tercih ettikleri görülmüştür. Son olarak lisans süresince aldıkları eğitimleri yeterli bulmadıkları görülmüştür.

Sonuç: Araştırma sonucunda Dil ve Konuşma Terapisi bölümü lisans öğrencilerinin mesleki anlamda sadece lisans döneminde alınan eğitimle yeterli olamayacaklarını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Sürekli eğitim kurslarının dil ve konuşma terapisi alanı için gerekli olduğu ve mesleki gelişime katkı sağlayacağı görülmektedir. Ayrıca katılımcılar çalışmak istedikleri alana yönelik sürekli eğitim kurslarını tercih etmektedir.

Anahtar Sözcükler: dil ve konuşma terapisi, yaşam boyu öğrenme, sürekli eğitim

¹Sorumlu Yazar, Arş. Gör.,
İstinye Üniversitesi, Sağlık
Bilimleri Fakültesi, Dil ve
Konuşma Terapisi Bölümü,
ORCID No: 0000-0003-2744-
6435, salsuheylanur@gmail.com

²Dkt. Üsküdar Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve
Konuşma Terapisi Bölümü,
ORCID No: 0000-0002-7103-
3761, asenadurna1@gmail.com

³Dkt. Üsküdar Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve
Konuşma Terapisi Bölümü,
ORCID No: 0000-0002-8183-
1062, kutaysiklar1@hotmail.com

Sorumlu Yazarın Adresi:

İstinye Üniversitesi, Dil ve
Konuşma Terapisi Bölümü,
Zeytinburnu, İstanbul

Bu makaleyi kaynak göstermek

için/To cite this article: Sal
İşleyen, S., Durna, A. ve Şıklar, K.
(2023). Dil ve Konuşma Terapisi
Öğrencilerinin Sürekli Eğitim
Kursları Hakkındaki Görüşlerinin
İncelenmesi: Tek Üniversite
Örnekleme, *Dil, Konuşma ve Yutma
Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 204-225.

Gönderim Tarihi:

13.01.2024

Kabul Tarihi:

20.08.2024

DOI:

[https://doi.org/10.58563/dkyad-
2024.72.4](https://doi.org/10.58563/dkyad-2024.72.4)

Examining the Opinions of Speech and Language Therapy Students about Continuing Education Courses: Single University Sample

ABSTRACT

Purpose: The aim of this research is to examine the opinions of undergraduate students in the field of speech and language therapy regarding continuous education courses in the professional domain.

Method: The research sample consists of third and fourth-year students enrolled in the speech and language therapy undergraduate program at İstinye University Faculty of Health Sciences. The survey used in this study was created online via Google Forms. The survey consisted of two sections. The first section included multiple-choice questions about participants' gender, age, education level, previous participation in continuous education, and the method of obtaining education. The second section comprised 12 questions using a 5-point Likert scale, exploring opinions on the necessity of continuous education courses, their contribution to professional development, accessibility challenges, perceived effectiveness, adequacy of courses in Turkey, and their efficacy in evaluating cases and therapy. Descriptive analysis was conducted on the responses provided by the participants.

Results: The majority of participants had attended continuous education courses, primarily online, and selected courses relevant to their intended areas of work. Participants expressed that continuous education courses were necessary and contributed to their professional development, although they were undecided about the adequacy of online courses. Additionally, participants perceived that continuous education courses were predominantly available in a single city. However, they found course fees high and tended to prefer lower-priced options. Finally, participants indicated that they did not find the education received during their undergraduate program to be sufficient.

Conclusion: The research concludes that undergraduate students in the field of speech and language therapy believe that education received during the undergraduate period alone is not sufficient for professional competence. It is observed that continuous education courses are necessary for the field of speech and language therapy and will contribute to professional development. The examination of participants' ability to observe or practice with specific case groups has not been investigated in this study, which is a limitation, and it is recommended to be considered in future studies. Furthermore, it is suggested to increase and diversify the number of continuous education courses and facilitate access to these courses. Additionally, the sample of the study only covers İstinye University, and it is recommended that a similar study be repeated within other universities. This is because factors such as the academic staff and expertise of the faculty, student demand, and the mission and vision of the university may lead to universities specializing more in certain disciplines and excelling in these areas, which could affect the study results.

Keywords: speech and language therapy, lifelong learning, continuous education

Giriş

Yaşam boyu öğrenme, sadece okul sistemine özgü olmayan; aynı zamanda yaşamın her anında ve her alanda, belirlenmiş yaş ve mekân sınırlamalarına bağlı olmaksızın ortaya çıkan eğitim ve öğrenme etkinliklerini kapsayan, dünyada ve Türkiye'de giderek daha fazla önem kazanan bir kavramdır (Bağcı, 2011). Okul öncesinde başlamakta olup yaşam boyu devam etmektedir (Akçay & Yıldırım, 2013). Ayrıca yaşam boyu öğrenme, bireyin eğitim ihtiyaçlarını gidermede etkin bir rol oynamaktadır. Ek olarak bireyin mesleki faaliyetlerini devam ettirdiği süre boyunca mesleki gelişiminin devamlılığını sağlayabilmesi için yaşam boyu öğrenme faaliyetleri içinde olması ve yetkinliğini sürekli geliştirmesi gereklidir. Sürekli eğitim, bireylerin profesyonel gelişimine odaklanan bir kavramdır; bu, bireylerin örgün eğitimlerini tamamladıktan sonra, ödül, başarı, belge veya tatmin gibi çeşitli motivasyonlarla öğrenmeye katılımı teşvik etmek amacıyla düzenlenen eğitim faaliyetlerini ifade eder (Tabak, 2005). Yaşam boyu öğrenme imkânı sağlayan sürekli eğitim kursları her geçen gün yenilenen ve gelişen bilgileri bireye sunarken, birçok eğitim programlarının verdiği temel eğitimin tamamlayıcısı olmaktadır (Candır Şimşek ve ark., 2017). Sürekli mesleki eğitim programlarının amaçları; meslek mensuplarına, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda meslekteki en güncel eğilimler hakkında sürekli eğitim sağlamak, nitelikli hizmet sunabilme yeteneğini artırmak ve sürdürmek, mesleğin icrasında yüksek standartlara ve kaliteye ulaşmayı sürdürmek, mesleğin global rekabet edebilirliğini artırmak ve toplumun genel refahına katkıda bulunmaktır (Frias & Fajardo 2008). Ek olarak, belirli bir alanda uzmanlaşmak için alınan sürekli eğitim kurslarının sürekli mesleki gelişim sürecinin ilerlemesini sağladığı bildirilmiştir (Tabak, 2005).

Dil ve konuşma terapisi, insan iletişimini ve bu iletişimin bozukluklarını inceleyen ve anlamaya çalışan bir alandır. Bu alan; yutma, konuşma, dil ve bilişsel iletişim bozuklukları gibi iletişim engellerine yol açan durumların değerlendirilmesi ve terapisi ile ilgilenir (Justice, 2006).

Sağlık alanında hizmet veren bir meslek mensubu olarak dil ve konuşma terapistleri (DKT); konuşma sesi bozukluğu, akıcılık bozukluğu, gelişimsel-edinimsel dil bozuklukları, yutma bozukluğu, ses bozukluğu ve motor konuşma bozuklukları gibi çeşitli bozuklukların tanılanmasında ve terapi sürecinde rol almakta; her yaştan birey ile çalışmaktadır (Duru ve ark., 2018; Topbaş ve ark., 1996). Çalışma alanlarının geniş ve çeşitli olması nedeniyle DKT'ler mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmek, alanda daha yetkin hissetmek, güncel bilgileri takip ederek klinik değerlendirme ve terapi yöntemlerine hakim olmak, daha etkili hizmet vermek için sürekli eğitim kurslarına gereksinim duyabilirler (Acıelma, 2022). DKT'lerin sürekli eğitim kurslarına yönelik görüşlerinin incelendiği ve 221 DKT'nin katıldığı araştırmada, verilen eğitimlerin türü, eğitim tercih nedenleri, ulaşım konuları ve alınan eğitime yönelik memnuniyet durumlarını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir (Acıelma, 2022). Araştırma sonuçları DKT'lerin sürekli eğitim kurslarını hem gerekli hem de mesleki açıdan faydalı gördüğünü ortaya koymuştur. DKT'ler bu kursların mesleki yeterliliklerini en üst düzeye çıkardığını dile getirmişlerdir. Üniversitede aldıkları eğitimin yeterli olmadığını dile getiren DKT'ler, sürekli eğitim kurslarının klinik değerlendirme ve terapi süreçlerinde yardımcı olduğunu düşünmektedir (Acıelma, 2022).

DKT eğitiminde, programların mezuniyet çıktı ve mezun yeterlikleri esas alınarak geliştirilmesinin tarihsel geçmişi bazı ülkelerde oldukça eski olsa da Avrupa Birliği'nde Bologna süreci ile başlayan hareketlilik sonucunda Avrupa Birliği Dil ve Konuşma Terapistleri Daimi İrtibat Komitesi'nin (CPLOL: Comité Permanent de Liaison des Orthophonistes-Logopèdes de l'UE) 1997'de benimsediği mesleki eğitim ölçütleri çerçevesi 2007'de revize edilerek uygulamaya konmuştur (CPLOL, 2007). 2009-2013 yıllarında da bu çerçevede "Avrupa Birliği DKT Mezun Mesleki Yeterlikleri (mezun profili)" geliştirilmiştir. Türkçe'ye uyarlanan DKT Mezun Yeterlikleri, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve bu doğrultuda hazırlanan TYYÇ (Kurulu, 2010) Sağlık Temel Alanı Yeterlilikleri çerçevesinde ana hatlarıyla düzenlenmiş olup eğitim

sürecinin sonunda öğrenciler DKT için tüm yeterlilikleri edinmiş olmalı ve bunları uygulayabilmelidir (YÖK, 2016). Çalışma programı süresince, öğrenciler yeterliliklerin farklı düzeylerini öğrenir ve uygularlar. Bu bağlamda DKT bölümü öğrencileri lisans eğitimleri boyunca genel DKT alanına temel oluşturan bilimler ve bilgiye yönelik eğitim (Biyomedikal Bilimler, Dil Bilimleri, Davranış Bilimleri, Dil ve Konuşma Terapisi Bilimi, Araştırma Bilimleri, Halk Sağlığı), profesyonel değerler, davranışlar, sanat, sosyal ve kültürel bilimlere yönelik eğitim ve son olarak DKT klinik uygulamalarına (uygulama/pratik/staj) ve mesleki becerilere yönelik eğitim olarak mezun olurlar (YÖK, 2016). Diğer bir ifadeyle, DKT bölümü öğrencileri lisans eğitimlerini sürdürdükleri dört yıl içinde pek çok farklı disiplinden teorik ders almakta, yoğun bir gözlem ve uygulama stajı sürecinden geçmektedir.

Ülkemizde sürekli eğitim kurslarının yeterliliği, eğitim programlarından hangilerine katılımın daha fazla olduğu, katılım gösteren öğrencilerin beklentilerine, eğitim içeriği ve programlarının ne derecede cevap verdiği konusunda yapılan çalışmalar sayıca sınırlıdır (Yokuş, 2019). Şimdiye kadar, DKT bölümü öğrencilerinin sürekli eğitim kurslarına yönelik görüşlerini inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda Dil ve Konuşma Terapisi bölümü öğrencilerinin sürekli eğitim kurslarından beklentilerinin ve bu kursların öğrencilerin beklentilerini ne seviyede karşıladığının incelenmesi önem arz etmektedir. Bu araştırmada dil ve konuşma terapisi lisans bölümü öğrencilerinin sürekli eğitim kursları ile ilgili deneyim ve görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırmada İstinye Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin sürekli eğitim kursları hakkındaki görüşlerini incelemek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden olan tanımlayıcı araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Katılımcılar

Araştırmaya İstinye Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi bölümünde öğrenim gören 18 yaşını doldurmuş 74 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların 44'ü üçüncü sınıf ve 30'u dördüncü sınıf öğrencisi olup 61'i kadın (%82,4) 13'ü erkek (%17,6) öğrencidir. Ayrıca 4'ü 20 yaşında (%5,4), 24'ü 21 yaşında (%32,4), 29'u 22 yaşında (%39,1), 11'i 23 yaşında (%14,8), 3'ü 24 yaşında (%4), 2'si 25 yaşında (%2,7) ve 1'i 26 yaşındadır (%1,3). Araştırma verileri, Dil ve Konuşma Terapisi bölümü öğrencilerine randomize olarak sosyal medya uygulamaları aracılığı ile ulaştırılarak toplanmıştır. Bu hususta çalışmada kullanılan anket ve form Google Formlar aracılığı ile oluşturulmuştur. Anket başlangıcında tüm katılımcılara anketin uygulanma amacı, önemi ve katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğu bilgisi yazılı olarak sunulmuştur. Katılımcılar çevrimiçi bilgilendirilmiş olur formunu onayladıktan sonra anket sorularını cevaplandırmıştır. Onaylamayan kullanıcıların verileri çalışmaya dahil edilmemiştir. Ardından veriler Microsoft Office Excel programına aktarılarak gerekli analizler gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada 'Dil ve Konuşma Terapistlerinin Sürekli Eğitim Kursları Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi' adlı çalışmadaki anket formu kullanılmıştır (Acıelma, 2022). Anketi geliştiren araştırmacı tarafından yapılan geçerlik analizinde CR (Composite Reliability) ve AVE (Average Variance Extracted) olmak üzere iki değer hesaplanmıştır. AVE değeri 0,702 ve CR değeri ise 0,966 olarak bulunmuş olup anketin geçerli ve güvenilir olduğu ifade edilmiştir (Acıelma, 2022). Anketin kullanımı için gerekli izinler alınmıştır. Çalışmada kullanılan anket Google Formlar aracılığı ile çevrim içi olarak oluşturulmuştur. Anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümünde katılımcıların cinsiyeti, yaşı, eğitim düzeyi, daha önce sürekli eğitim kursuna katılma durumu, eğitimleri hangi yöntemle aldıkları gibi çoktan seçmeli sorular yer almaktadır. İkinci bölümünde ise 5'li Likert tipinde, sürekli eğitim kurslarının gerekliliği, mesleki gelişime katkıda bulunması, kurslara erişimin zorluğu,

eğitimlerin faydaları, Türkiye’deki kursların yeterliliği, eğitimlerin vakaları değerlendirmede ve terapi sürecindeki etkisi gibi konuları içeren 12 soru yer almaktadır. Ölçeğin aslının ikinci bölümünde 5’li Likert tipi sorular arasında yer alan 22. ve 23. maddeler araştırmanın örnekleme mezun DKT’lerin yerine öğrenci popülasyonunu içerdiğinden “Alacağım kursların klinik değerlendirmeler konusunda bana yardımcı olacağını düşünüyorum” ve “Alacağım kursların terapilerde bana yardımcı olacağını düşünüyorum” şeklinde gelecek zaman çekimli olarak sunulmuştur.

Veri Analizi

Anket sonuçları, Google Formlar ve Google E-Tablolar üzerinden analiz edilerek bulgular elde edilmiş olup elde edilen veriler, betimsel analizler ile değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Veriler frekans ve yüzdelik değerler şeklinde sunulmuştur.

Etik Kurul Onayı

Bu araştırma İstinye Üniversitesi Girişimsel Olmayan Etik Kurulu onayı alınarak gerçekleştirilmiştir (61351342/2023-71).

Bulgular

Tüm katılımcılara ne tür bir kurumda çalışmak istedikleri ve çalışmayı düşündükleri vaka grupları sorulmuştur. Katılımcıların bu soruyu birden fazla seçeneği işaretleyerek yanıtlamasına olanak sunulmuştur. Yanıtlara ilişkin bilgiler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1

Katılımcıların Çalışmak İstedikleri Kurum ve Çalışmayı Düşündükleri Vaka Gruplarına Ait Yüzdelik Dağılımları

		n	%
Çalışmak İstedikleri Kurum	Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri	54	72,9
	Özel Klinikler	53	71,6
	Devlet Hastaneleri	28	37,8
	Akademik Birimler	21	28,3
	Özel Hastaneler	2	2,7

Tablo 1 (devamı)

	n	%	
Çalışmayı Düşündükleri Vaka Grupları	Akıcılık Bozuklukları	60	81
	Konuşma Sesi Bozuklukları	60	81
	Gelişimsel Dil Bozuklukları	51	68,9
	Ses Bozuklukları	45	60,8
	Motor Konuşma Bozuklukları	40	54
	Edinilmiş Dil ve İletişim Bozuklukları	38	51,3
	Dudak Damak Yarıklıkları	34	45,9
	Yutma Bozuklukları	29	39,1

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların %72,9'unun özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde, %71,6'sının özel kliniklerde, %37,8'inin devlet hastanelerinde, %28,3'ünün akademik birimlerde ve %2,7'sinin özel hastanelerde çalışmayı düşündüğü görülmektedir. Ayrıca katılımcılardan %81'i akıcılık bozukluklarına sahip vaka grubuyla, %81'i konuşma sesi bozukluklarına sahip vaka grubuyla, %68,9'u gelişimsel dil bozukluğuna sahip vaka grubuyla, %60,8'i ses bozukluklarına sahip vaka grubuyla, %54'ü motor konuşma bozukluklarına sahip vaka grubuyla, %51,3'ü edinilmiş dil ve iletişim bozukluklarına sahip vaka grubuyla, %45,9'u dudak damak yarıklıklarına (DDY) sahip vaka grubuyla ve %39,1'i yutma bozukluklarına sahip vaka grubuyla çalışmayı düşündüklerini belirtmiştir.

Tüm katılımcıların daha önce sürekli eğitim kursuna katılma durumları; 'katıldım' yanıtını veren katılımcıların sayısı ile sorulan; katıldığı kursların uluslararası geçerliliği ve aldıkları kursları hangi yöntemle aldıklarına ilişkin bilgiler Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2

Sürekli Eğitim Kursu Alma Durumuna Ait Yüzdeler Dağılımları

	n	%	
Katılma Durumu	Katıldım	51	69
	Katılmadım	23	31
Alınan Kurs Yöntemi	Çevrim içi	42	82,3
	Kurs ve Çalıştaylar	36	70,5
	Kongreler	35	68,6
	DVD-Video Kayıt	7	13,7

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların %82,3'ünün kursları çevrim içi, %70,5'inin kurs ve çalıştaylar, %68,6'sının kongreler ile ve %13,7'sinin DVD-Video kaydı aracılığıyla aldıkları görülmektedir. Katılımcılara hangi bozukluğa yönelik sürekli eğitim kurslarını tercih edecekleri sorusu sorulmuştur. Bu soruda da katılımcıların birden fazla seçeneği işaretlemesine izin verilmiştir. Sonuçlar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

'DKT Alanında Sürekli Eğitim Kurslarındaki Eğitimlerden Hangi Bozukluklara Yönelik Eğitim veya Eğitimleri Tercih Edersiniz?' Sorusuna Ait Yüzdeler Dağılımları

Sürekli eğitim kurslarındaki eğitimlerden hangi bozukluklara yönelik eğitim veya eğitimleri tercih edersiniz?	n	%
Akıcılık Bozuklukları	58	78,3
Konuşma Sesi Bozuklukları	55	74,3
Gelişimsel Dil Bozuklukları	55	74,3
Ses Bozuklukları	52	70,2
Motor Konuşma Bozuklukları	51	68,9
Yutma Bozuklukları	40	54
DDY	0	0
Edinilmiş Dil Bozuklukları	0	0

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların %78,3'ünün akıcılık bozukluklarına, %74,3'ünün konuşma sesi bozukluklarına, %74,3'ünün gelişimsel dil bozukluklarına, %70,2'sinin ses bozukluklarına, %68,9'unun motor konuşma bozukluklarına, %54'ünün yutma bozukluklarına yönelik eğitimleri tercih edeceği görülmektedir. DDY ve edinilmiş dil bozukluklarına yönelik eğitimleri ise tercih eden katılımcı bulunmamaktadır. Katılımcıların sürekli eğitim kurslarına yönelik görüşlerini belirlemeyi içeren maddelere ilişkin yanıtlar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4

Katılımcıların Sürekli Eğitim Kurslarına Yönelik Görüşlerini Belirlemeye İlişkin Maddeler ve Verilen Yanıtların Yüzdeler Dağılımları

	Grup	n	%
Dil ve konuşma terapisinde sürekli eğitim kurslarının gerekli olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
	Katılmıyorum	0	0
	Kararsızım	10	13,5
	Katılıyorum	26	35,13
	Kesinlikle Katılıyorum	38	51,3
Alacağım kurslardaki içerik ve çalıştayın profesyonel mesleki gelişimim için katkı sağlayacağını düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
	Katılmıyorum	2	2,7
	Kararsızım	14	18,9
	Katılıyorum	23	31
	Kesinlikle Katılıyorum	35	47,2
Verilen kurslara ulaşım ve erişimi kolay bir şekilde sağlıyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	6	8,1
	Katılmıyorum	6	8,1
	Kararsızım	27	36,4
	Katılıyorum	21	28,3
	Kesinlikle Katılıyorum	14	18,9
Verilen kursların yüksek oranının tek bir ilde verildiğini düşünüyorum ve diğer illerde de kurs oranlarının artırılmasını istiyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	3	4
	Katılmıyorum	7	9,4
	Kararsızım	29	39,1
	Katılıyorum	9	12,1
	Kesinlikle Katılıyorum	26	35,1
Ülkemizde düzenlenen dil ve konuşma terapisi alanındaki kurslar verilmese de alandaki gelişimin maksimum düzeyde olacağına inanıyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	16	21,6
	Katılmıyorum	14	18,9
	Kararsızım	32	43,2
	Katılıyorum	8	10,8
	Kesinlikle Katılıyorum	4	5,4
Dil ve konuşma terapisinde verilen sürekli eğitim kurslarını yararlı buluyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
	Katılmıyorum	5	6,7
	Kararsızım	13	17,5
	Katılıyorum	27	36,4
	Kesinlikle Katılıyorum	29	39,1
Türkiye’de düzenlenen online eğitim kurslarını yeterli buluyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	5	6,7
	Katılmıyorum	19	25,6
	Kararsızım	36	48,6
	Katılıyorum	10	13,5
	Kesinlikle Katılıyorum	4	5,4
Alacağım kursların klinik değerlendirmeler konusunda bana yardımcı olacağını düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
	Katılmıyorum	4	5,4
	Kararsızım	20	27
	Katılıyorum	33	44,5
	Kesinlikle Katılıyorum	17	22,9
Alacağım kursların terapilerde bana yardımcı olacağını düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
	Katılmıyorum	2	2,7
	Kararsızım	20	27
	Katılıyorum	33	44,5
	Kesinlikle Katılıyorum	19	25,6

Tablo 4 (devamı)

	Grup	n	%
Verilen kursların ücretlendirmelerinin fazla olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
	Katılmıyorum	1	1,3
	Kararsızım	13	17,5
	Katılıyorum	23	31
	Kesinlikle Katılıyorum	37	50
Ücretlendirmeleri düşük miktarda olan kursları tercih ediyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,3
	Katılmıyorum	4	5,4
	Kararsızım	34	45,9
	Katılıyorum	20	27
	Kesinlikle Katılıyorum	15	20
Dil ve Konuşma Terapisi bölümünde eğitimim süresince aldığım eğitimin yeterli olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	15	20
	Katılmıyorum	21	28,3
	Kararsızım	28	37,8
	Katılıyorum	7	9,4
	Kesinlikle Katılıyorum	3	4

Tablo 4 incelendiğinde ‘Dil ve Konuşma Terapisinde Sürekli Eğitim Kurslarının Gerekli Olduğunu Düşünüyorum’ sorusuna katılımcıların %51,3’ü “kesinlikle katılıyorum”, %35,13’ü “katılıyorum”, %13,5’i “kararsızım” cevabını vermiştir. “Kesinlikle katılmıyorum” ve “katılmıyorum” yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. ‘Alacağım Kurslardaki İçerik ve Çalıştayın Profesyonel Mesleki Gelişimim için Katkı Sağlayacağını Düşünüyorum’ sorusuna katılımcıların %47,2’si “kesinlikle katılıyorum”, %31’i “katılıyorum”, %18,9’u “kararsızım”, %2,7’si “katılıyorum” cevabını vermiştir. “Kesinlikle katılmıyorum” yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. ‘Verilen Kurslara Ulaşım ve Erişimi Kolay Bir Şekilde Sağlıyorum’ sorusuna katılımcıların %36,4’ü “kararsızım”, %28,3’ü katılıyorum, %18,9’u “kesinlikle katılıyorum”, %8,1’i “katılmıyorum”, %8,1’i “kesinlikle katılmıyorum” cevabını vermiştir. ‘Verilen Kursların Yüksek Oranının Tek Bir İlde Verildiğini Düşünüyorum ve Diğer İllerde de Kurs Oranlarının Artırılmasını İstiyorum’ sorusuna katılımcıların %39,1’i “kararsızım”, %35,1’i “kesinlikle katılıyorum”, %12,1’i “katılıyorum”, %9,4’ü “katılmıyorum”, %4’ü “kesinlikle katılmıyorum” cevabını vermiştir. ‘Ülkemizde Düzenlenen Dil ve Konuşma Terapisi Alanındaki Kurslar Verilmese de Alandaki

Gelişimin Maksimum Düzeyde Olacağına İnanıyorum' sorusuna katılımcıların %43,2'si "kararsızım", %21,6'sı "kesinlikle katılmıyorum", %18,9'u "katılmıyorum", %10,8'i "katılıyorum", %5,4'ü "kesinlikle katılıyorum" cevabını vermiştir. 'Dil ve Konuşma Terapisinde Verilen Sürekli Eğitim Kurslarını Yararlı Buluyorum' sorusuna katılımcıların %39,1'i "kesinlikle katılıyorum", %36,4'ü "katılıyorum", %17,5'i "kararsızım", %6,7'si "katılmıyorum", "kesinlikle katılmıyorum" yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. 'Türkiye'de Düzenlenen Online Eğitim Kurslarını Yeterli Buluyorum' sorusuna katılımcıların %48,6'sı "kararsızım", %25,6'sı "katılmıyorum", %13,5'i "katılıyorum", %6,7'si "kesinlikle katılmıyorum", %5,4'ü "kesinlikle katılıyorum" cevabını vermiştir. 'Alacağım Kursların Klinik Değerlendirmeler Konusunda Bana Yardımcı Olacağını Düşünüyorum' sorusuna katılımcıların %44,5'i "katılıyorum", %27'si "kararsızım", %25,6'sı "kesinlikle katılıyorum", %2,7'si "katılmıyorum" cevabını vermiştir. "Kesinlikle katılmıyorum" yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. 'Alacağım Kursların Terapilerde Bana Yardımcı Olacağını Düşünüyorum' sorusuna katılımcıların %44,5'i "katılıyorum", %27'si "kararsızım", %25,6'sı "kesinlikle katılıyorum", %2,7'si "katılmıyorum" cevabını vermiştir. "Kesinlikle katılmıyorum" yanıtını veren katılımcı bulunmamaktadır. 'Verilen Kursların Ücretlendirmelerinin Fazla Olduğunu Düşünüyorum' sorusuna katılımcıların %50'si kesinlikle katılıyorum, %31'i katılıyorum, %17,5'i kararsızım, %1,3'ü "katılmıyorum" cevabını vermiştir. 'Ücretlendirmeleri Düşük Miktarda Olan Kursları Tercih Ediyorum' sorusuna katılımcıların %45,9'u "kararsızım", %27'si "katılıyorum", %20'si "kesinlikle katılıyorum", %5,4'ü "katılmıyorum", %1,3'ü "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermiştir. 'DKT Bölümünde Eğitimim Süresince Aldığım Eğitimin Yeterli Olduğunu Düşünüyorum.' sorusuna katılımcıların %37,8'i "kararsızım", %28,3'ü "katılmıyorum", %20'si "kesinlikle katılmıyorum", %9,4'ü "katılıyorum", %4'ü "kesinlikle katılıyorum" cevabını vermiştir.

Tartışma

Bu araştırmada İstinye Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi bölümü lisans programı 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin sürekli eğitim kursları ile ilgili deneyim ve görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Daha önce herhangi bir sürekli eğitim kursuna katılım durumları incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun daha önce bir sürekli eğitim kursuna katıldığı görülmektedir. Literatür incelendiğinde Kızılböğâ ve arkadaşlarının çalışmasında (2022) DKT'lerin selektif mutizm konusunda kendilerini yeterli hissetmedikleri ve bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı; Erim ve Seçkin Yılmaz'ın (2022) DKT'lerin iki dilliliğe yönelik bilgi düzeylerini incelediği çalışmada iki dil edinimi, iki dilli çocukların değerlendirilmesi ve müdahalesine ilişkin bilgi eksikliklerinin olduğu görülmüştür. Ayrıca Bellice'nin (2017) yaptığı çalışmada DKT'lerin, lisans eğitimi sırasında aldıkları hızlı bozuk konuşma eğitimini yetersiz buldukları bildirilmiştir. Bir diğer çalışmada DKT'lerin yatak başı yutma değerlendirmesine yönelik bilgi düzeyleri incelenmiş ve katılımcılar aldıkları eğitimin yetersiz olduğunu ve bu sebeple kendilerini yetersiz hissettiklerini belirtmiştir (Koçak ve ark., 2022). Ek olarak, Türkiye'deki DKT'lerin DDY'ye ilişkin özyeterlik düzeylerinin incelendiği çalışmada katılımcılar DDY'ye ilişkin özyeterlik düzeylerinin bu konuda aldıkları akademik ve klinik eğitimden etkilendiğini belirtmiş, mezuniyet sonrasında DDY'ye ilişkin bir eğitim, seminer veya konferansa katılan katılımcıların katılmayan katılımcılara göre DDY'ye ilişkin özyeterlik düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür (Şahan, 2021). Selektif mutizm, iki dillilik, hızlı bozuk konuşma, yutma bozuklukları ve DDY DKT'lerin görece daha az karşılaştıkları bozukluklardır (Topbaş ve ark., 2002; Toğram ve ark., 2020). Bu nedenle DKT'ler lisans eğitimleri boyunca ve sonrasında belirtilen alanlarda yeterli uygulama yapamamış olabileceğinden kendilerini yetersiz hissediyor olabilirler. Savaş ve Toğram (2013) ise DKT'lerin çok büyük bir kısmının otizmlili bireyler için uygun müdahale hedefleri belirleme ve otizmlili bireylere terapi hizmeti sunma konularında kendilerini yeterli hissetmediğini, ayrıca 'otizm' konusunda eğitim ve klinik deneyimlerini yeterli görmediklerini ifade

ettiğini belirtmiştir. Nitekim otizm spektrum bozukluğuna yönelik lisans eğitimine ek olarak eğitim alan terapistlerin almayan terapistlere göre özyeterlilik düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür (Çağlar, 2021). Otizm, DKT'ler için yaygın bir çalışma alanı olup terapistlerin bu alanda kendini yetersiz hissetmeleri otizmin karmaşık doğası ile ilişkili olabilir. Ancak tüm bu araştırma bulguları ele alındığında lisans eğitimlerinin yeterli bulunmadığı, terapistlerin öz yeterlik düzeylerini artırmak ve mesleki gelişimlerini sağlamak adına sürekli eğitim kurslarına ihtiyacı olduğu görülmektedir. Bu nedenle DKT'lerle yapılan çalışmalar göz önüne alındığında mesleki yeterliliğin sağlanması için sürekli eğitim kurslarının büyük bir önem taşıdığı ifade edilebilir. Acıelma (2022), DKT'ler ile yapmış olduğu çalışmada sürekli eğitim kurslarının olmaması durumunda DKT'lerin mesleki bilgi seviyelerinin istenilen seviyeye gelemeyeceğine değinmiştir. Aynı çalışmada DKT'lerin, dil ve konuşma terapisi alanında yapılan sürekli eğitim kurslarını yararlı buldukları, sürekli eğitim kursları olmazsa mesleki gelişim düzeylerini artırıp tamamlayamayacaklarını düşündükleri ve üniversitelerdeki aldıkları eğitimi yeterli bulmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Nitekim araştırma bulgularımız incelendiğinde katılımcıların çoğunluğu tek başına lisans süresince aldıkları eğitimlerin yeterli olmadığını (%40,5), sürekli eğitim kursları olmadan mesleki gelişimlerinin maksimum seviyede olmayacağını belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük oranda sürekli eğitim kurslarının gerekli olduğunu düşündüğü (%86,4) ve bu kursların profesyonel mesleki gelişimlerine katkı sağlayacağını düşündükleri (%78,2) görülmüştür. Ek olarak, katılımcıların %67,4'ü alacağı kursların klinik değerlendirmeler konusunda, %70,1'si ise terapilerde kendisine yardımcı olacağını düşünmektedir. Bu hususta çalışma bulgularının literatürü desteklediği ve sürekli eğitim kurslarının dil ve konuşma terapisi mesleğinde önemli bir yer tuttuğu ifade edilebilir. Burada önemli bir husus da her iki çalışmada da tek başına lisans süresince aldıkları eğitimlerin yeterli olmadığı görüşünün yaygın oluşudur. Araştırmamız örnekleminin yarısından fazlasını üçüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Dolayısı ile öğrenciler lisans eğitimindeki ders yoğunluğu nedeniyle öğrendikleri

teorik bilgileri içselleştirmede güçlük çekiyor ve öz yetersizlik duygusu geliştiriyor olabilirler. Farklı bozukluk türlerine dair aldıkları teorik bilgileri ne şekilde kullanacağını bilemediklerinden bir şey öğrenmiyormuş, aldıkları eğitim yetersizmiş hissine kapılmış olabilirler. Ancak bu öğrenciler henüz eğitimlerini tamamlamamış ve mesleki bilgiye yeni ulaşmaya başladıkları bu süreçte sahip oldukları bilgi ile eğitimi yeterli bulmuyor olsalar bile benzer bulgunun mezun örnekleminde de görülmesi lisans eğitiminin daha nitelikli olması konusunda birtakım adımların atılması gerektiğini düşündürmektedir. Ancak araştırmamız tek üniversite örneklemini içerdiğinden, lisans eğitiminin DKT bölümü olan tüm üniversitelerde daha nitelikli hale getirilmesi konusunda genel bir yorum yapmak doğru olmayacaktır. Ayrıca lisans eğitiminin yeterliliği katılımcılara tanımlanmamıştır. Dolayısıyla ilgili maddeye verilen yanıtlara ait kriterler farklılaşıyor olabilir. Bu durum araştırmanın bir sınırlılığıdır. İleriki çalışmalar için anket öncesinde yeterlilik kavramı açıklanabilir veya bu kavrama ilişkin sorular artırılarak verilen yanıtların tutarlılığı değerlendirilebilir.

Daha önce bir sürekli eğitim kursuna katılan katılımcıların kursları hangi yöntemle aldıkları incelendiğinde genellikle çevrim içi olarak aldıkları (%82,3'ü) görülmüştür. Özellikle 2019 yılında tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi sonrası çevrim içi kurslar dil ve konuşma terapisi alanında da sayısını artırmıştır (ASHA, 2020). Covid-19 salgın önlemleri kapsamında eğitim faaliyetleri uzaktan sürdürülmeye başlanmış, öğrencilerin zorunlu staj, gözlem ve uygulama süreçleri olumsuz etkilenmiştir (Maviş ve ark., 2021). Ayrıca Covid-19 pandemisi ile birlikte, bu güne kadar süregelen öğrenme yaklaşımlarının yetersizliği gün yüzüne çıkarak toplum için yaşam boyu öğrenmenin önemini artırmıştır (Can, 2020). Ancak katılımcıların %18,9'u Türkiye'de verilen çevrim içi eğitimleri yeterli bulduğunu ifade ediyorken %48,6'sı çevrim içi eğitimlerin yeterli olduğu konusunda kararsız olduklarını, %32,3'ü de çevrim içi eğitimlerin yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Ancak katılımcılara ilgili madde için yeterlilik tanımı verilmemiştir. Bu nedenle katılımcılar sayı bakımından veya içerik bakımından yeterlilik değerlendirmesi yapmış olabilirler. Bu

durum araştırmanın önemli bir sınırlılığıdır. Ölçeğin kullanılacağı sonraki çalışmalarda bu duruma dikkat edilmelidir. Katılımcılar çevrim içi eğitimleri içerik bakımından yetersiz görüyorlar ise bu durumun üniversitede aldıkları eğitimi de yetersiz gördükleri bulgusu ile birlikte yorumlanması gerekecektir. Zira katılımcılar her iki eğitimi de içerik yönünden yetersiz buluyor ise bu durum, henüz 3. ve 4. sınıf öğrencisi olmalarıyla, eğitim sırasında gördükleri teorik derslerde aktarılan bilgileri içselleştirecek kadar zamana ve deneyime sahip olmamaları ile açıklanabilir. Çevrim içi eğitimlerin yetersiz bulunması eğitimin çevrim içi olmasından da kaynaklanıyor olabilir. COVID-19'un (Koronavirüs Hastalığı- 2019) DKT bölümündeki eğitim-öğretim faaliyetlerine etkisini araştırmak ve lisans öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini inceleyen bir çalışmada öğrencilerin %59,3'ü pandemi sürecinde uzaktan eğitimin yeterli olmadığını ve öğrencilerin %80,9'u uzaktan eğitimin staj ve uygulama süreçlerini olumsuz etkilediğini belirtmiştir (Maviş ve ark., 2021). Dolayısıyla DKT öğrencileri çevrim içi sürekli eğitim kurslarını da içerik bakımından yetersiz buluyor olabilirler. Öte yandan çevrim içi kursların sayıca yeterliliğinin değerlendirildiği varsayıldığında sayıca yeterli olduğunu düşünen katılımcıların diğerlerine oranla küçük bir popülasyonu içermesi sebebi ile çevrim içi eğitimlerin sayısının artırılmasına ihtiyaç duyulduğu ifade edilebilir. Bu bulguyu destekleyen diğer bulgular katılımcıların 'Verilen kurslara ulaşım ve erişimi kolay bir şekilde sağlıyorum' maddesine verdikleri yanıtlardır. Katılımcıların %47,2'si kolay bir şekilde erişim sağlayabildiklerini ifade ederken %36,4'ü kararsız olduğunu ve %16,2'si kolay erişemediklerini bildirmiştir. Mesafe gözetmeksizin ulaşım sorunlarını ortadan kaldırması, zaman tasarruflu oluşu sebebiyle katılımı kolaylaştıran çevrim içi eğitimlerin sayısının yeterli olmadığını ifade edilmesi kurslara erişimi zorlaştırıcı bir faktör olabilir. Bu çalışmada katılımcıların %47,2'si yüz yüze verilen kursların yüksek oranının tek bir ilde verildiğini ve diğer illerde de kurs oranlarının artırılmasını istediklerini ifade etmiştir. Bu bulgu verilen kurslara erişim gücünün nedenini açıklamakta önemlidir. Sonuç olarak daha fazla çevrim içi sürekli eğitim kurslarının düzenlenmesi gerektiği gibi yüz yüze olan kursların

da farklı coğrafi bölgelerde yer alan illerde sayısının artması gereklidir. Öte yandan katılımcıların verilen kurslara ulaşım ve erişimi kolay bir şekilde sağlıyor olması örneklemin İstanbul ilinde yer alan bir üniversiteyi içeriyor olması ile açıklanabilir. Çünkü İstanbul gerek gelişmiş bir il olması gerekse önemli bir coğrafi konumda bulunması sebebi ile eğitimlerin büyük bir kısmına ev sahipliği yapmaktadır. Nitekim Acıelma'nın (2022) çoğunluğu İç Anadolu Bölgesi'nden olmak üzere yedi farklı bölgeden DKT'ler ile yaptığı çalışmada katılımcıların çoğu verilen kurslara ulaşım ve erişim zorluğu yaşadığını ifade etmiştir. Acıelma'nın çalışması ile örtüşmeyen bir diğer bulgu kurs ücretleri ile ilgili maddelere verilen yanıtlardır. DKT'lerin büyük çoğunluğunun ücretleri yüksek bulmasına rağmen düşük ücretli kursları seçmediği görülmektedir. Mevcut araştırmada ise öğrenciler ücretleri fazla bulmakta (%81'i) ve ucuz olan kursları tercih etmektedir (%47,2'si). Çalışan bir terapistin eğitim ücretlerini karşılayabilme, farklı alanlardaki eğitimlere katılabilme, ulaşımı ve konaklama gibi giderleri karşılayabilmesi gibi konularda ekonomik özgürlüğünün olması sebebiyle öğrencilere kıyasla sürekli eğitime ulaşma imkanları daha fazla olabilir. Ancak üniversite öğrencilerinin sürekli eğitim merkezlerinde verilen eğitimlere gelir durumunun yetersizliği sebebiyle katılmadıkları bildirilmiştir (Yokuş, 2019). Literatür incelendiğinde Bulut (2009) yaptığı bir çalışmada ülkemizdeki sürekli eğitim kursu ücretlerinin yüksek olması sebebiyle kursiyerler tarafından tercih edilmediğini ifade etmiştir. Kılıklı (2008) ise Türkiye'deki devlet üniversiteleri içindeki sürekli eğitim merkezlerine yönelik yapılan çalışmada eğitim ücretlerinin, özel sektöre göre yüksek olması sebebiyle hizmet satın alanlar açısından sürekli eğitim merkezlerinin tercih edilmediği belirtilmiştir. Son olarak Poyraz ve Titrek (2013) eğitimin pahalı olmasını ya da eğitim için yeterli paraya sahip olunmamasını hayat boyu öğrenmeye katılımı engelleyen etmenler arasında göstermektedir. Bu nedenle yüksek ücretli kurslara alternatif olarak düşük ücretli kurslar düzenlenmesi gerekliliği ifade edilebilir.

Son olarak katılımcılara mezun olduklarında nerede çalışmak istedikleri ve hangi vaka grupları ile çalışmayı düşündükleri sorulmuştur. Verilen yanıtlar incelendiğinde katılımcıların yarısından fazlasının özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerini (%72,9) ve özel klinikleri (%71,6) tercih edecekleri görülmektedir. Devlet hastaneleri (%37,8), özel hastaneler (%2,7) ve akademik birimlerde (%28,3) çalışmak isteyen katılımcılar nispeten daha azdır. Bu durum maaş beklentisi veya iş imkanları ile ilgili olabilir. Katılımcıların çalışmak istedikleri alanlar ile sürekli eğitim kursu tercihleri karşılaştırıldığında ise en fazla yüzdenin her iki madde için de akıcılık bozukluklarına ait olduğu görülmektedir. Çalışmayı düşündükleri diğer vaka grupları çoktan aza akıcılık bozuklukları, konuşma sesi bozuklukları, gelişimsel dil bozuklukları, ses bozuklukları, motor konuşma bozuklukları, edinilmiş dil ve iletişim bozuklukları, DDY, yutma bozuklukları olarak sıralanmaktadır. Tercih ettikleri sürekli eğitim kursları ise çoktan aza akıcılık bozuklukları, gelişimsel dil bozuklukları, konuşma sesi bozuklukları, ses bozuklukları, motor konuşma bozuklukları ve yutma bozuklukları olarak sıralanmaktadır. Bu bulgu ışığında katılımcıların çalışmak istedikleri gruplara yönelik eğitimleri tercih ettikleri ifade edilebilir. Ayrıca Toğram ve arkadaşları (2020), DKT'lerin en fazla hizmet verdiği grubun konuşma sesi bozukluğu olduğu, en az hizmet verdikleri grubun ise yutma bozukluğu, travmatik beyin hasarı ve ses bozukluğu olduğunu tespit etmiştir. Bu bulgulara bakıldığında öğrencilerin çoğunluğunun mezun olduktan sonra konuşma sesi bozukluğu, gelişimsel dil bozukluğu ve akıcılık bozuklukları ile çalışmak isteme sebeplerinin mezuniyet sonrasında bu bozukluklara sahip danışanlar ile yoğun olarak karşılaşacakları düşüncesi olabilir. Öğrencilerin en fazla bu alanda sürekli eğitim kursu almak istemelerinin sebebi de bu vaka grupları ile karşılaşma oranlarının daha yüksek olması olabilir. Katılımcıların hangi vaka grupları ile ne kadar gözlem veya uygulama yapabildiklerinin incelenmemiş olması bu çalışmanın bir sınırlılığı olup daha sonraki çalışmalarda göz önüne alınması önerilmektedir. Ayrıca çalışmanın örneklemini sadece İstinye Üniversitesini kapsamaktadır, benzer bir çalışmanın diğer üniversiteler bünyesinde de tekrarlanması

önerilmektedir. Çünkü üniversitenin akademik kadrosu ve öğretim elemanlarının uzmanlık alanları, öğrenci talebi, üniversitenin misyonu ve vizyonu gibi faktörler üniversitelerin belirli disiplinlerde daha fazla uzmanlaşmasına ve bu alanlarda öne çıkmasına neden olabilir. Bu durum da çalışma sonuçlarını etkileyebilecek bir nedendir. Öğrencilerin lisans sürecinde aldıkları eğitimin kalitesinin artırılması mesleki gelişimin sağlanması adına önem taşımaktadır. Bununla birlikte sürekli eğitim kurslarının sayısının artırılması ve çeşitlendirilmesi, bu kurslara erişimin kolaylaştırılması önerilmektedir.

Sonuç olarak bu çalışma (tek üniversite örneklemini içermekle birlikte) Dil ve Konuşma Terapisi bölümü öğrencilerinin, üniversitede aldıkları eğitimi yeterli bulmadıkları için sürekli eğitim kurslarına yönelindiklerini, çevrim içi verilen kursları yeterli bulmadıklarını, mezun olduklarında en sık görecekları vaka gruplarına yönelik kursları talep ettiklerini göstermiştir. Bundan sonra yapılacak araştırmalara akademisyenlerin üniversitede verilen eğitimin daha nitelikli hale getirilmesi ve sürekli eğitim kurslarının sayısı ve niteliği konusunda görüşlerinin alınması önerilmektedir.

Kaynaklar

- Acıelma, B. (2022). *Dil ve konuşma terapistlerinin sürekli eğitim kursları hakkındaki görüşlerinin incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi]. Kapadokya Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü, Nevşehir.
- Akçay, R. C., & Yıldırım, R. (2014). Evaluating the continuing education centers in terms of life long learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 116, 1756-1762.
- The ASHA Leader Live. (2020, June). COVID-19 impact on ASHA members: The personal and the professional.
- Bağcı, E. (2011). Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde Türkiye'de yaşam boyu eğitim politikaları, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 139-173.
- Bellice, M. (2017). *Türkiye'de çalışan dil ve konuşma terapistlerinin hızlı-bozuk konuşma ve terapisine yönelik algılarının değerlendirilmesi*. [Yüksek Lisans Tezi]. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

- Bulut, B. (2009). Sürekli eğitim merkezlerinin ülkemiz ve bazı ülkelerdeki işleyişi. [Yüksek Lisans Tezi]. Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Can, E. (2020). Coronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53.
- Candır Şimşek, H., İslamoğlu, E., & Yıldırım, S. (2017). The role and importance of continuing education centers in turkey on lifelong learning. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(5), 1-10.
- CPLOL-(Standing Liaison Committee of European Union Speech and Language Therapists/Logopedists) (2007) Revised minimum standards for education of speech-language therapists. Education Commission of General Assembly, Riga. [<http://www.cplol.org/eng/education.htm>].
- Çağlar, Y. (2021). Türkiye’deki dil ve konuşma terapistlerinin otizm spektrum bozukluğuna ilişkin özyeterlik düzeylerinin incelenmesi. [Yüksek Lisans Tezi]. Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Duru, H., Akgün, E. G., ve Maviş, İ. (2018). Dil ve konuşma terapisi mesleğine yönelik farkındalığın belirlenmesi. *Dil Konuşma ve Yutma Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 257-280.
- Erim, A., & Seçkin Yılmaz, Ş. (2022). Dil ve konuşma terapistlerinin iki dilliliğe yönelik bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 12(2), 727-744.
- Frias, Solita A. & Consolacion L. Fajardo (2008). *Textbook in Auditing Theory (Assurance and Related Services)*, Fourth Edition, Katha Publishing Co., Philippines.
- Justice, L. M. (2006). *Communication sciences and disorders: An introduction*. Upper Saddle River, NJ: Pearson/Merrill Prentice Hall.
- Kılıklı, M. (2008). Türkiye üniversitelerindeki sürekli eğitim merkezlerinin yapısı ve işleyişi. [Yüksek Lisans Tezi]. Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Kızılboğa, V., Türker, A., ve Kaya, Y. (2022). Türkiye’deki dil ve konuşma terapistlerinin selektif mutizme ilişkin özyeterlik ve bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Dil Konuşma ve Yutma Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 274-293.
- Koçak, A. N., Bengisu, S., ve Altun, M. B. (2022). Dil ve konuşma terapistlerinin yatak başı yutma değerlendirmesine yönelik bilgilerinin incelenmesi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 11(2), 228-240.

- Kurulu, Y. (2010). Türkiye yükseköğretim yeterlilikler çerçevesi (TYYÇ).
- Maviş, İ., Selvi Balo, S., Balo, E., ve Tadıhan Özkan, E. (2021). COVID-19 Pandemisinin dil ve konuşma terapisi bölümündeki eğitim-öğretim faaliyetlerine etkisinin ve öğrencilerin uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik görüşlerinin incelenmesi: Anadolu Üniversitesi Örnekleme. *Türkiye Klinikleri Journal of Health Sciences*, 6(3), 450-466.
- Poyraz, H., & Titrek, O. (2013). Development of lifelong learning in Turkey. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1).
- Savaş, M., & Toğram, B. (2013). Türkiye'deki dil ve konuşma terapistlerinin otizm alanındaki eğitim ve klinik bilgilerinin belirlenmesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(4), 183-194.
- Şahan, G. (2021). Türkiye'deki dil ve konuşma terapistlerinin dudak damak yarığına ilişkin özyeterlik düzeylerinin incelenmesi. [Yüksek Lisans Tezi]. Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Tabak, R. S. (2005). Sağlık hizmetlerinde sürekli eğitim ve sürekli mesleki gelişim. *Türk Hijyen ve Deneysel Biyoloji Dergisi*, 62(1), 59-66.
- Toğram, B., Güneri, Y., ve Yanat-Van-Zonderen, E. (2020). Türkiye'de dil ve konuşma terapistlerinin klinik uygulama ve deneyimlerinin İncelenmesi. *Dil Konuşma ve Yutma Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 315-347.
- Topbas, S., Konrot, A., ve Basal, M. (1996). A survey regarding the competencies of speech and language pathologists: Perceptions about their current and future competencies. In *Annual Congress of CEC-Council for Exceptional Children*.
- Topbaş, S., Konrot, A., ve Ege, P. (2002). *Dil ve konuşma terapistliği: Türkiye'de gelişmekte olan bir bilim dalı*. Anadolu Üniversitesi.
- Yokuş, İ. (2019). *Üniversite öğrencilerinin üniversitelerin sürekli eğitim merkezlerince verilen eğitimlere ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- YÖK (2024, Ağustos 19). Ulusal Çekirdek Eğitim Programı. <https://www.yok.gov.tr/kurumsal/idari-birimler/egitim-ogretim-dairesi/ulusal-cekirdek-egitimi-programlari>

Yazar Katkıları/Author Contributions: Süheylanur Sal İşleyen: Fikir/Kavram, Tasarım/Yöntem, Veri Toplama ve/veya İşleme, Analiz/Yorum, Makale Yazımı, Kaynak ve Fon Sağlama, Malzemeler.
Asena Durna: Literatür Taraması, Makale Yazımı. **Kutay Şıklar:** Makale yazımı.

Çıkar Çatışması/Conflict of Interest: Yazar makalenin hazırlanması ve basımı esnasında hiçbir kimse veya kurum ile çıkar çatışması içinde olmadığını beyan etmiştir. / The author has declared that no conflict of interest existed with any parties at the time of publication.